

ทัศนคติของนักศึกษาต่อการสูบบุหรี่

อิเล็กทรอนิกส์และบุหรี่มวน

Attitudes of the Students in University

Towards Smoking Electronic Cigarettes and Cigarettes

ทิพย์รัตน์ บุญมา¹ บุญวัฒน์ สว่างวงศ์¹ และ วันจักร น้อยจันทร์^{1*}

Tippayarat Boonma¹, Boonwat Sawangwong¹ and Wanchak Noichan^{1*}

¹ สาขาวิชาการบริหารงานตำรวจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สวนสุนันทา, กรุงเทพมหานคร 10300

¹ Police Administration Faculty of Humanities and Social Sciences Suan Sunandha
Rajabhat University, Bangkok 10300

* Correspond author: thanaratbm@hotmail.com, wanchak.no@ssru.ac.th

Received: August 23, 2019; Revised: September 6, 2019; Accepted: December 15, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ทัศนคติของนักศึกษาต่อการสูบบุหรี่อิเล็กทรอนิกส์และบุหรี่มวน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติ ระดับความรู้ และเพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาต่อการสูบบุหรี่อิเล็กทรอนิกส์และบุหรี่มวน ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ มีกลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาปีการศึกษา 2561 จำนวน 400 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ (Taro yamane) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับโทษของการสูบบุหรี่ที่ผู้วิจัย สร้างขึ้นและทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปร 2 กลุ่ม (T-test) ค่าเฉลี่ยของตัวแปรตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป One-Way ANOVA (F-test) ผลการศึกษพบว่า ทัศนคติต่อการสูบบุหรี่อิเล็กทรอนิกส์และการสูบบุหรี่มวน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นต่อการสูบบุหรี่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.08$, S.D = 2.90) ระดับความรู้เกี่ยวกับโทษของ

การสูบบุหรี่อิเล็กทรอนิกส์กับการสูบบุหรี่มวนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 6.80$, $S.D = 1.74$) และการเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาต่อการสูบบุหรี่อิเล็กทรอนิกส์และบุหรี่มวน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ อายุ สถานภาพการอยู่อาศัย และความรู้เกี่ยวกับโทษของบุหรี่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการสูบบุหรี่อิเล็กทรอนิกส์และบุหรี่มวนไม่แตกต่างกัน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับชั้นปี รายได้ และการทดลองบุหรี่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อการสูบบุหรี่อิเล็กทรอนิกส์และบุหรี่มวนแตกต่างกัน

คำสำคัญ: ทัศนคติ, บุหรี่อิเล็กทรอนิกส์, บุหรี่มวน

Abstract

The Purpose of studying the attitudes of students in University towards smoking electronic cigarettes and cigarettes were to study the level of attitude perception and compare the attitudes of Suan Sunandha Rajabhat University students between smoking the electronic cigarettes and cigarettes. Quantitative research was used for collecting the data. The samples were 400 students in University in academic year 2018 chosen by using Taro Yamane formula. The questionnaire about personal factors and harmful smoking perception test was used for compiling data. Percentage, mean, standard deviation (SD), t-test and F-test were used for data analysis.

The findings revealed as follows.

The level of the attitude on smoking electronic cigarettes and cigarettes of the students in University is moderate ($\bar{x} = 3.08$, $S.D = 2.90$). The level of perception on smoking electronic cigarettes and cigarettes of the students in University is moderate ($\bar{x} = 6.80$, $S.D = 1.74$). Those who had different sex, age, habitat status and harmful smoking knowledge hadn't have different involvement in attitude on smoking electronic cigarettes and cigarettes. Those who had different years, average income and trying to smoke had different involvement in attitude on smoking electronic cigarettes and cigarettes.

Keywords: Attitude, Electronic cigarette, Cigarettes

บทนำ

การป้องกันไม่ให้อายุร่นเสพติดบุหรี่แม้ว่าเป็นการแก้ที่ต้นเหตุ แต่ก็เป็นการป้องกันการเจ็บป่วยและเสียชีวิตในอีก 20 ถึง 30 ปีข้างหน้า ในขณะที่ความสูญเสียจากการเจ็บป่วยและเสียชีวิตที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และอนาคตอันใกล้จะไม่ลดลง หากไม่สามารถทำให้ผู้เสพติดบุหรี่อยู่แล้วในขณะนี้เลิกใช้ยาสูบ การช่วยให้ผู้ที่เสพติดบุหรี่อยู่แล้วเลิกสูบยังมีความสำคัญเท่า ๆ กับการป้องกันไม่ให้เกิดเข้ามาเสพติดบุหรี่ใหม่ และในการที่จะทำให้จำนวนคนไทยที่สูบบุหรือน้อยลงกว่าที่เป็นอยู่ต้องป้องกันไม่ให้เกิดติดใหม่ และช่วยให้คนที่ติดอยู่แล้วเลิกสูบไปพร้อมกัน (สมเกียรติ วัฒนศิริชัยกุล, 2550: 2)

บุหรี่เป็นยาเสพติด การสูบบุหรี่ยังเป็นการเสพติดบุหรี่ หรือติดสารนิโคตินโดยนิโคตินมีฤทธิ์เสพติดรุนแรงเท่ากับเฮโรอีนเมื่อสูบนิโคตินจะเข้าสู่ร่างกายไปถึงสมองอย่างรวดเร็วเพียง 7 วินาทีเท่านั้น มีผลโดยตรงต่อระบบประสาททำให้ผู้สูบบุหรี่ยุ่สึกสุขสบาย ช่วยลดความเครียด ความกังวลได้ชั่วขณะดังนั้น ทำให้ผู้สูบบุหรี่ยุ่หลงใหลในผลดังกล่าวเป็นอย่างมาก และต้องกลับไปสูบบุหรี่ยุ่เพื่อให้มีนิโคตินในสมองตลอดเวลา ผู้ที่สูบบุหรี่ยุ่ติดต่อกันเป็นเวลานานจะไม่เกิดความรู้สึกสุขสบายจากการสูบบุหรี่ยุ่ เพราะร่างกายจะดื้อต่อนิโคตินจึงต้องสูบมากขึ้น เพื่อให้ได้รับนิโคตินอย่างเพียงพอ และต้องสูบต่อไปเพื่อระงับอาการถอนนิโคติน หรือรู้จั๊ก และเรียกกันโดยทั่วไปว่า ความอยากบุหรี่ยุ่ตนเอง ประกอบกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการสูบบุหรี่ยุ่อีก 2 ด้าน คือ นิสัย หรือความเคยชินต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ยุ่ที่คุ้นเคยจนเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน รวมทั้งเป็นส่วนหนึ่งที่เกิดขึ้นร่วมกับช่วงเวลาที่มียารมณ์เบื่อ เซ็ง กังวล เครียด หรือใช้ความคิดหนัก ๆ จึงทำให้ยากในการเลิกบุหรี่ยุ่ให้ได้ด้วยตนเอง ด้วยเหตุนี้ผู้ที่ติดบุหรี่ยุ่จึงต้องสูบบุหรี่ยุ่อย่างต่อเนื่อง เพื่อคงผลของนิโคตินในร่างกาย และป้องกันอาการถอนนิโคติน ซึ่งเป็นอาการทางกายและทางจิตใจที่พบได้มากบ้าง น้อยบ้างในผู้ที่พยายามเลิกบุหรี่ยุ่ ได้แก่ รู้สึกอยากบุหรี่ยุ่อย่างรุนแรง หงุดหงิด โกรธง่าย เครียด เศร้าหดหู่ ปวดศีรษะ นอนไม่หลับ หิวบ่อยรับประทานอาหารจุ่ขึ้น ท้องผูก นอนไม่หลับ เป็นต้น (จินตนา ยูนิพันธุ์ และคณะ, 2553: 5)

บุหรี่ยุ่ไฟฟ้า (e-cigarette) หรือบุหรี่ยุ่อิเล็กทรอนิกส์ (electronic cigarette) มีลักษณะเป็นแท่งกลมคล้ายบุหรี่ยุ่ตัวมวนบุหรี่ยุ่ไฟฟ้าแบบเป็นส่วนของแบตเตอรี่และส่วนที่บรรจุขวดขนาดเล็กใส่ของเหลวที่มีนิโคตินผสมอยู่ เวลาสูบสวิตช์ไฟจะถูกเปิดเกิดไฟแดงที่ปลายแท่งพร้อมกับการทำงานของแบตเตอรี่เกิดความร้อนทำให้ของเหลวในขวดที่บรรจุไวระเหยขึ้นมาเป็นควัน ถูกสูดเข้าไปในปอดซึ่งปอดจะได้รับนิโคตินก่อนที่จะพ่นออกมา บุหรี่ยุ่ไฟฟ้าจะมีอยู่ 2 แบบคือ แบบที่คล้ายกับบุหรี่ยุ่จริง กับแบบที่เรียกว่าแบบปากกา (Pen style) มีลักษณะเหมือนบุหรี่ยุ่ที่มีปลาย

ตามกันกรองเสียอยู่กับตัวต่อกันกรองอีกชั้นหนึ่ง แต่ในปัจจุบันเริ่มมีลักษณะที่ถูกผลิตให้ไม่มีลักษณะคล้ายบุหรี แต่มีลักษณะคล้ายรีโมทรถยนต์ และยังมีรูปแบบที่ผู้ใช้ปรับปรุงรูปลักษณ์ (modify) ได้เอง (Yamin, C.K., Bitton, a., & Bates, D.W., November 2010)

ในสถานการณ์การการสูบบุหรีในปัจจุบันจะเห็นได้ว่ามีนักศึกษาที่มีพฤติกรรมการสูบบุหรีเป็นจำนวนมาก ซึ่งในบางมหาวิทยาลัยหลายๆแห่งได้มีการจัดสถานที่ให้นักศึกษาได้สูบบุหรีเพื่อป้องกันไม่ให้นักศึกษาที่ไม่ได้สูบบุหรีได้รับผลกระทบ และมหาวิทยาลัยก็ได้มีการรณรงค์และให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการสูบบุหรี ซึ่งสถาบันการศึกษามีหน้าที่จัดการแก้ปัญหา โดยให้การปลูกฝังแนวคิดที่ถูกต้องและดีงาม เช่น แนวคิดเกี่ยวกับการให้คุณค่า การแสดงออกพฤติกรรมต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อให้นักศึกษาได้รับการปลูกฝังแนวคิดที่ดีงาม ตลอดจนเกิดการจดจำ เข้าใจ และสามารถดำเนินชีวิตตาม แนวคิดที่ดีที่ได้รับการปลูกฝังได้ (วันจักรน้อยจันทร์ และคณะ, 2561)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ไม่ว่าจะเป็บุหรีหรือเล็กรถอนิกส์ หรือบุหรีมวนธรรมชาติต่างส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้สูบเอง และส่งผลกระทบต่อคนรอบข้าง ดังนั้น การศึกษาทัศนคติของนักศึกษาต่อการสูบบุหรีหรือเล็กรถอนิกส์และการสูบบุหรีมวน ผู้วิจัยจึงมองเห็นความจำเป็น และความสำคัญที่ต้องศึกษาเพื่อหาแนวทางในการจัดกิจกรรมรณรงค์การป้องกัน จัดทำแผนกำหนดกฎเกณฑ์ในการสูบบุหรี ช่วยลด หรือการเลิกสูบบุหรีของนักศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษาต่อการสูบบุหรีหรือเล็กรถอนิกส์และการสูบบุหรีมวน
2. เพื่อศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับโทษของการสูบบุหรีหรือเล็กรถอนิกส์กับการสูบบุหรีมวน
3. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาต่อการสูบบุหรีหรือเล็กรถอนิกส์และบุหรีมวน จำแนกตามเพศ อายุ รายได้ ระดับชั้นปี สถานภาพการอยู่อาศัย การทดลองใช้บุหรี และความรู้เกี่ยวกับโทษของบุหรี

กรอบแนวคิด

ตัวแปรต้น

- 1. เพศ
- 2. อายุ
- 3. รายได้
- 4. ระดับชั้นปี
- 5. สถานภาพการอยู่อาศัย
- 6. การทดลองใช้บุหรี่
- 7. ความรู้เกี่ยวกับโทษของบุหรี่

ตัวแปรตาม

ทัศนคติของนักศึกษาต่อการสูบบุหรี่อิเล็กทรอนิกส์และบุหรี่มวน

วิธีการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาที่กำลังศึกษาภาคปกติ ปีการศึกษา 2561 ซึ่งประกอบด้วยนักศึกษาทั้งสิ้น 21,460 คน (ฝ่ายธุรการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 21 กันยายน พ.ศ. 2561) ทั้งนี้ผู้วิจัยทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ (Yamane Taro, 1975) ได้กลุ่มตัวอย่าง 400 คน วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Convenience Sampling)

เครื่องมือในการวิจัย

- 1. แบบสอบถามข้อมูลบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านต่าง ๆ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพการอยู่อาศัย การทดลองใช้บุหรี่ จำนวน 6 ข้อ แบบตรวจสอบรายการ (Check list)
- 2. แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ เป็นแบบสอบถามจัดลำดับคุณภาพตามแบบวัดของ Likert ซึ่งเป็นข้อคำถามแบบวัดมาตราส่วนประมาณ (Rating Scale) มี 5 ระดับ

3.แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับพิษภัยของบุหรี่ เป็นคำถามเกี่ยวกับโทษของบุหรี่ ผลกระทบต่อสุขภาพและกฎหมาย (พงษ์สันต์ เสนีย์ศรีสกุล, 2556) มีคำถามทั้งหมด 12 ข้อ โดยแบ่งระดับความรู้ออกเป็น 1 – 4 คะแนนอยู่ในระดับน้อย, 5 – 8 คะแนนอยู่ในระดับปานกลาง และ 9 – 12 คะแนนอยู่ในระดับมาก

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ความรู้เกี่ยวกับพิษภัยของบุหรี่ ใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในการวิเคราะห์

2.ทัศนคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.การเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อการสูบบุหรี่จำแนกตามเพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา สถานภาพการอยู่อาศัย การทดลองใช้บุหรี่ และความรู้เกี่ยวกับโทษของบุหรี่ โดยใช้ สถิติการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปร 2 กลุ่ม (T-test) และค่าเฉลี่ยของตัวแปร ตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป One-Way ANOVA (F-test)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปร 2 กลุ่ม (T-test) และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป One-Way ANOVA (F-test)

ผลการศึกษา

ตารางที่ 1 ทัศนคติผู้ตอบแบบสอบถามตามค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติที่มีต่อการสูบบุหรี่

ตัวแปร	$\bar{x}$	S.D	ระดับทัศนคติ
ทัศนคติที่มีต่อการสูบบุหรี่	3.08	.290	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า ทัศนคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นต่อการสูบบุหรี่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = 3.08, S.D = 2.90)

ตารางที่ 2 ระดับความรู้เกี่ยวกับโทษของการสูบบุหรี่หรือเลิกทหรอนิกส์กับการสูบบุหรี่มวนตามค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของกลุ่มตัวอย่าง

	จำนวน	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	$\bar{x}$	S.D	แปลผล
คะแนนความรู้	400	2	12	6.80	1.74	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความรู้เกี่ยวกับโทษของการสูบบุหรี่หรือเลิกทหรอนิกส์กับการสูบบุหรี่มวน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = 6.80, S.D = 1.74)

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักศึกษาต่อการสูบบุหรี่ อิเล็กทรอนิกส์และการสูบบุหรี่มวน จำแนกตามเพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา สถานภาพการอยู่อาศัย การทดลองใช้บุหรี่ และความรู้เกี่ยวกับโทษของบุหรี่

ตัวแปร	$\bar{x}$	S.D.	t/F	p-value	คู่ที่แตกต่าง
เพศ					
(1) ชาย	3.96	0.40	1.300	.194	-
(2) หญิง	4.05	0.35			
อายุ					
(1) 18 ปี	3.85	0.47	1.332	.257	-
(2) 19 ปี	4.00	0.37			
(3) 20 ปี	3.98	0.41			
(4) 21 ปี	4.03	0.39			
(5) 22 ปีขึ้นไป	4.01	0.31			
ระดับชั้นปี					
(1) ชั้นปีที่ 1	3.98	0.41	3.246	.012	(1 > 3), (2 > 4)
(2) ชั้นปีที่ 2	3.96	0.40			
(3) ชั้นปีที่ 3	4.01	0.39			
(4) ชั้นปีที่ 4	3.99	0.38			
(5) ชั้นปีที่ 4 ขึ้นไป	4.04	0.25			
รายได้			4.793	.003	(2 > 3),

ตัวแปร	$\bar{x}$	S.D.	t/F	p-value	คู่ที่แตกต่าง
(1) น้อยกว่า 3,000 บาท	3.74	0.57			(2 > 4)
(2) 3,001 – 5,000 บาท					
(3) 5,001 – 7000 บาท	3.92	0.44			
(4) ตั้งแต่ 7,001 บาท ขึ้นไป	4.08	0.27			
	4.06	0.28			
สถานภาพการอยู่อาศัย					
(1) บิดา – มารดา	3.93	0.43			
(2) ญาติ	3.44	0.51	1.136	.334	–
(3) เพื่อน	4.08	0.29			
(4) คนเดียว	4.00	0.36			
การทดลองใช้บุหรี่					
(1) สูบบุหรี่	3.90	0.36			(1 > 2),
(2) ไม่สูบบุหรี่	4.18	0.38	6.931	.000	(3 > 2)
(3) เคยทดลองสูบ	4.03	0.35			
(4) เคยสูบบุหรี่แต่เลิกสูบ	3.95	0.28			
ระดับความรู้					
(1) มีความรู้น้อย	3.77	0.55			
(2) มีความรู้ปานกลาง	4.00	0.37	1.929	.147	–
(3) มีความรู้มาก	4.07	0.29			

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชาย และเพศหญิง มีระดับทัศนคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักศึกษาต่อการสูบบุหรี่หรือเลิกทหรอนิกส์และการสูบบุหรี่มวน ไม่แตกต่างกัน ($p\text{-value} = .194$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการสูบบุหรี่หรือเลิกทหรอนิกส์และการสูบบุหรี่มวนไม่แตกต่างกัน ($p\text{-value} = .257$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการสูบบุหรี่หรือเลิกทหรอนิกส์และการสูบบุหรี่มวน อย่างน้อย 2 กลุ่ม แตกต่างกัน ($p\text{-value} = .012$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณารายคู่พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีทัศนคติต่อการสูบบุหรี่หรือเลิกทหรอนิกส์และการสูบบุหรี่มวน

แตกต่างกับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีทัศนคติต่อการสูบบุหรี่หรือเลิกทหรอนิกส์และการสูบบุหรี่มวนแตกต่างกับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการสูบบุหรี่หรือเลิกทหรอนิกส์และการสูบบุหรี่มวนอย่างน้อย 2 กลุ่มแตกต่างกัน ($p\text{-value} = .003$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณารายคู่พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาที่มีรายได้ 5,001 – 7,000 บาท มีทัศนคติต่อการสูบบุหรี่หรือเลิกทหรอนิกส์และการสูบบุหรี่มวนแตกต่างกับนักศึกษาที่มีรายได้ 3,001 – 5,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาที่มีรายได้ตั้งแต่ 7,001 บาทขึ้นไป มีทัศนคติต่อการสูบบุหรี่หรือเลิกทหรอนิกส์และการสูบบุหรี่มวน แตกต่างกับนักศึกษาที่มีรายได้ 3,001 – 5,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการอยู่อาศัยแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการสูบบุหรี่หรือเลิกทหรอนิกส์และการสูบบุหรี่มวน ไม่แตกต่างกัน ($p\text{-value} = .334$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กลุ่มตัวอย่างการทดลองบุหรี่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการสูบบุหรี่หรือเลิกทหรอนิกส์และการสูบบุหรี่มวนอย่างน้อย 2 กลุ่มแตกต่างกัน ($p\text{-value} = .000$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณารายคู่พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาไม่สูบบุหรี่ มีทัศนคติต่อการสูบบุหรี่หรือเลิกทหรอนิกส์และการสูบบุหรี่มวนแตกต่างกับนักศึกษาที่สูบบุหรี่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาที่เคยทดลองสูบบุหรี่แต่เลิกสูบ มีทัศนคติต่อการสูบบุหรี่หรือเลิกทหรอนิกส์และการสูบบุหรี่มวนแตกต่างกับนักศึกษาที่ไม่สูบบุหรี่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความรู้แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการสูบบุหรี่หรือเลิกทหรอนิกส์และการสูบบุหรี่มวนไม่แตกต่างกัน ($p\text{-value} = .147$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายและสรุปผล

อภิปรายผล

จากการศึกษาทัศนคติของนักศึกษาต่อการสูบบุหรี่หรือเลิกทหรอนิกส์และการสูบบุหรี่มวน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นต่อการสูบบุหรี่ในระดับปานกลาง เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างของแต่ละคนต่างมีความคิดเห็นเป็นของตนเอง ไม่เป็นไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ทำให้ระดับทัศนคติเกี่ยวกับการสูบบุหรี่หรือเลิกทหรอนิกส์และการสูบบุหรี่มวนอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (Gibson, 2000). กล่าวว่่า ทัศนคติ คือ ตัวตัดสิน

พฤติกรรม เป็นความรู้สึกเชิงบวก หรือเชิงลบ เป็นสภาวะจิตใจในการพร้อมที่จะส่งผลกระทบของการตอบสนองของบุคคลนั้น ๆ ต่อบุคคลอื่น ๆ ต่อวัตถุหรือสถานการณ์ โดยทัศนคตินี้สามารถเรียนรู้หรือจัดการได้โดยใช้ประสบการณ์

จากการศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับโทษของการสูบบุหรี่หรือเลิกทหรอนิกส์กับการสูบบุหรี่มวน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความรู้เกี่ยวกับโทษของการสูบบุหรี่หรือเลิกทหรอนิกส์กับการสูบบุหรี่มวน อยู่ในระดับปานกลาง เพราะ ความรู้เกี่ยวกับโทษของการสูบบุหรี่หรือเลิกทหรอนิกส์กับการสูบบุหรี่มวนเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย เป็นเรื่องที่ไม่ได้ใช้ในชีวิตประจำวันจึงทำให้มีระดับความรู้แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุภาวดีศิริพิน (2552) ที่พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษา อายุ 15-20 ปี วิทยาลัยการอาชีพ ตำบลบางพระ อำเภอนครชัยศรี จังหวัด นครปฐม มีความรู้ในเรื่องบุหรี่ระดับปานกลาง เพราะสื่อจากส่วนต่าง ๆ ช่วยทำให้มีความรู้มากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในส่วนของความรู้ความเข้าใจนั้นประชากรที่ศึกษา ย่อมได้รับข้อมูลความรู้จากการเรียน และสื่อต่าง ๆ มาบ้างพอสมควร

การเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาต่อการสูบบุหรี่หรือเลิกทหรอนิกส์และบุหรี่มวน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับชั้นปี รายได้ และการทดลองบุหรี่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการสูบบุหรี่หรือเลิกทหรอนิกส์และบุหรี่มวนแตกต่างกัน เพราะระดับชั้นปีนั้นสื่อถึงประสบการณ์ ซึ่งการมีประสบการณ์ที่แตกต่างกันนั้นย่อมทำให้การมีทัศนคตินั้นแตกต่างกันไปด้วย ในขณะที่รายได้ที่แตกต่างกันสื่อถึงสภาพสังคมที่แตกต่างกัน และการทดลองบุหรี่ยานั้นสื่อถึงพฤติกรรมการทดลองสูบบุหรี่ ส่งผลให้มีความต้องการสูบบุหรี่ที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปยารีย์ พิริยะอุตมพร (2543) ศึกษาพฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการป้องกัน การเสพติดยาบ้าของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดนนทบุรี พบว่า ระดับชั้นปีต่างกัน มีเจตคติเกี่ยวกับ การป้องกันการใช้ยาบ้าซึ่งแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐพงษ์ สายตรี และคณะ (2556) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับชั้นปีแตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสูบบุหรี่อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสูบบุหรี่ทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ส่วนการทดลองบุหรี่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการสูบบุหรี่หรือเลิกทหรอนิกส์และบุหรี่มวนแตกต่างกัน นั้นเป็นเพราะผู้ที่เคยสูบบุหรี่ก็ยังมีทัศนคติไปในทางที่เห็นด้วยกับการสูบบุหรี่ ส่วนผู้ที่ไม่เคยสูบบุหรี่ก็มีทัศนคติไปในทางที่ไม่เห็นด้วยกับการสูบบุหรี่ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กู๊ด (Goog 1973 : 54) ที่ว่าทัศนคติเกิดจาก

การรับรู้เมื่อเกิดการรับรู้แล้วก็จะเกิดความเข้าใจ และนำไปสู่การมีความรู้ ทั้งนี้เมื่อบุคคลเกิดความรู้อีกจะมีผลนำไปสู่ทัศนคติ

กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ อายุ สถานภาพการอยู่อาศัย และความรู้เกี่ยวกับโทษของบุหรี่ไม่แตกต่างกัน มีระดับทัศนคติต่อการสูบบุหรี่หรือเลิกทหรอนิกส์และบุหรืมวนไม่แตกต่างกัน เพราะว่าในปัจจุบันสังคมไทยมีการรณรงค์การให้ความรู้ การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับบุหรืซึ่งทำให้ไม่ว่าจะเพศใด กลุ่มอายุเท่าใด สถานภาพการอยู่อาศัยใด และความรู้เกี่ยวกับโทษของบุหรืใด ก็สามารถมีทัศนคติต่อการสูบบุหรืหรือเลิกทหรอนิกส์และบุหรืมวนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ศศิธร ชิดนายิ และวราภรณ์ ยศทวี (2561) ซึ่งศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรืของวัยรุ่น จังหวัดอุดรดิติ์ พบว่า ที่พักอาศัยไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรือย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ พรธณปพร สิริโรจน์ บุญรัตน์ ไวร้ตระกูล และดาริกา กุลแก้ว (2560) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรืของวัยรุ่นนอกระบบการศึกษา และผลการพัฒนาโปรแกรมการปรับความคิดและพฤติกรรมเพื่อลดการสูบบุหรื พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการสูบบุหรืไม่มีผลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรืของวัยรุ่นนอกระบบการศึกษา

สรุปผล

1. ผลศึกษาทัศนคติของนักศึกษาต่อการสูบบุหรืหรือเลิกทหรอนิกส์และการสูบบุหรืมวน พบว่ากลุ่มตัวอย่างใหญ่มีทัศนคติต่อการสูบบุหรืในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.08$, S.D. = 2.902)

2. ผลการศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับโทษของการสูบบุหรืหรือเลิกทหรอนิกส์กับการสูบบุหรืมวน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความรู้เกี่ยวกับบุหรืหรือเลิกทหรอนิกส์กับการสูบบุหรืมวนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 6.80$, S.D. = 1.740)

3. ผลการศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาต่อการสูบบุหรืหรือเลิกทหรอนิกส์และบุหรืมวนจำแนกตามเพศ อายุ รายได้ ระดับชั้นปี สถานภาพการอยู่อาศัย การทดลองใช้บุหรืและความรู้เกี่ยวกับโทษของบุหรื พบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชาย และเพศหญิง มีระดับทัศนคติที่มีต่อการสูบบุหรืของนักศึกษาต่อการสูบบุหรืหรือเลิกทหรอนิกส์และการสูบบุหรืมวน ไม่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการสูบบุหรืหรือเลิกทหรอนิกส์และการสูบบุหรืมวนไม่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการสูบบุหรืหรือเลิกทหรอนิกส์และการสูบบุหรืมวน อย่างน้อย 2 กลุ่ม แตกต่างกัน

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์อย่างสูงจากอาจารย์บุญวัฒน์ สว่างวงศ์ ที่ปรึกษางานวิจัย อาจารย์วันจักร น้อยจันทร์ และนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ที่ได้สละเวลา เพื่อให้คำปรึกษาและคำแนะนำตลอดจนการตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตาของอาจารย์เป็นอย่างยิ่งและใคร่ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. จากผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ ดังนั้นจึงเสนอให้ทางมหาวิทยาลัยส่งเสริมในด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับโทษของการบริโภคบุหรี่ อิเล็กทรอนิกส์และการสูบบุหรี่มวน

2. จากผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นต่อการสูบบุหรี่ในระดับปานกลาง ดังนั้นจึงเสนอให้ทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น มหาวิทยาลัย เพื่อการไม่สูบบุหรี่โดยจัดโครงการให้ความรู้เฉพาะด้านเกี่ยวกับพิษภัยของบุหรี่เพื่อให้เด็กและเยาวชนเข้าใจถึงผลกระทบของบุหรี่อิเล็กทรอนิกส์และการสูบบุหรี่มวนมากยิ่งขึ้น

3. จากผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความรู้เกี่ยวกับโทษของการสูบบุหรี่หรืออิเล็กทรอนิกส์กับการสูบบุหรี่มวนในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ดังนั้นจึงเสนอให้ทางมหาวิทยาลัยเป็นสื่อกลางระหว่างมหาวิทยาลัย ที่อยู่อาศัย แหล่งชุมชนเพื่อให้ นักศึกษานำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาถึงปัจจัยทางด้านอื่นๆ ที่มีผลต่อทัศนคติต่อการสูบบุหรี่หรืออิเล็กทรอนิกส์และการสูบบุหรี่มวน เพื่อให้ทราบถึงแรงจูงใจในการสูบบุหรี่ และนำมาปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

2. ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาข้อมูลทั้งในรูปแบบของเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพควบคู่กันเพื่อให้ทราบถึงข้อมูลที่มีเนื้อหาครบถ้วน

เอกสารอ้างอิง

- จินตนา ยูนิพันธุ์ และคณะ. (2553). **คู่มือเลิกบุหรี่การคิดเลิกบุหรี่: แนวทางการตัดสินใจ.** กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดพริ้ววัน.
- ณัฐพงษ์ สายตรี และคณะ. (2556). **พฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่ของนักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- ปยารีย์ พิริยะอุตมพร. (2543). **พฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดยาบ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจังหวัดนนทบุรี.** (ปริญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกสุขศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พงษ์สันต์ เสนีย์ศรีสกุล. (2556). **ทัศนคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนชุมชนวัดหนองรี ตำบลหนองรี อำเภอมือซ่งบุรี.** (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรธมพร สิริโรจน์, บุญรัตน์ ไชยตระกูล และ ดาริกา กุลแก้ว. (2560). **ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นนอกระบบการศึกษา และผลการพัฒนาโปรแกรมการปรับความคิดและพฤติกรรมเพื่อลดการสูบบุหรี่.** **วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**, 37(4), 75–91.
- วันจักร น้อยจันทร์, ชาญคณิต กฤตยา สุริยะมณี, พิศาล मुखแจ้ง และ นัยนา น้อยจันทร์. (2561). **ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดในคดีโจรกรรมรถยนต์และรถจักรยานยนต์ของผู้ต้องขัง ในเรือนจำเขตกรุงเทพมหานคร.** **วารสารสวนสุนันทาวิชาการและวิจัย**, 12(1), 1–14.
- ศศิธร ชิดนาค และ วราภรณ์ ยศทวี. (2561). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นจังหวัดอุดรดิตต์.** **วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรดิตต์**, 10(1), 83–93.
- ฝ่ายธุรการ. (2561). **สถิติจำนวนนักศึกษาลงทะเบียน.** สืบค้น 21 กันยายน 2561, จาก http://reg.ssru.ac.th/downloads/ student_statistics/registered_2561_3.xlsx?v=2.
- สมเกียรติ วัฒนศิริชัยกุล. (2550). **วิชาการสุขภาพ การควบคุมการบริโภคยาสูบ สำหรับบุคลากรและนักศึกษาวิชาชีพด้านสุขภาพ.** กรุงเทพฯ: เครือข่ายวิชาชีพสุขภาพเพื่อสังคมไทยปลอดบุหรี่.

- สุภาวดี คิริพิน. (2552). **ทัศนคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนอาชีวศึกษาอายุ 15-20 ปี วิทยาลัยการอาชีพบางแก้วฟ้า ตำบลบางพระ อำเภอนครชัยศรี จังหวัด นครปฐม.** (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐ และภาคเอกชนบัณฑิต). กรุงเทพฯ: วิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Gibson, J. L. (2000). **Organizations Behavior** (7th ed.). Boston: Irwin.
- Good, CV. (1973). **Dictionary of Education**. New York: McGraw–Hill Book.
- Yamane, Taro. (1975). **Statistics: and Introductory analysis. 2 ed.** New York: Harper and Row.
- Yamin, c.K., Bitton, a., & Bates, D.W. (2010). E-Cigarettes: A rapidly growing Internet phenomenon. **Annals of internal Medicine, 153**(9), 707–609.